

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ทุกๆ นาที่ที่โลกใบนี้หมุนไป มีเหตุการณ์สำคัญๆ เกิดขึ้นมากมายทุกหนทุกแห่ง และเหตุการณ์สำคัญในซีกโลกหนึ่งไม่ได้จำกัดการรับรู้แค่เพียงซีกโลกเดียวกันเท่านั้น หากแต่คนที่อยู่ในอีกซีกโลกหนึ่งก็สามารถรับรู้และสัมผัสเหตุการณ์สำคัญเหล่านั้นได้ โดยผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ที่ถือได้ว่าเป็นสื่อที่สมบูรณ์ เพราะมีพร้อมทั้งภาพและเสียง เข้าถึงผู้รับสารได้ในวงกว้าง (Mass coverage) โดยผลการสำรวจสื่อมวลชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2551 พบว่าประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปรับชมโทรทัศน์ถึงร้อยละ 94.6 โทรทัศน์ยังเป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจ (Attention) ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่ามีส่วนร่วม (Engage viewer) มีความน่าเชื่อถือ (Credibility) สามารถโน้มน้าวใจได้ (Persuasive) โดยเฉพาะการนำเทคนิคทางภาพมาใช้ในการเกิดผลกระทบสูง (Impact) (วรวัฒน์ จินตกานนท์, 2550)

โทรทัศน์ยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งข่าวแหล่งแรก และเป็นแหล่งข่าวที่ผู้ชมให้ความไว้วางใจ เพราะมีภาพเป็นประจักษ์พยาน เป็นช่องทางนำพาเหตุการณ์ต่างๆ ทั่วโลกเข้ามารายงานถึงในบ้านของผู้ชม ทำให้ผู้ชมรู้สึกเสมือนว่าได้เข้าไปใกล้ชิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีอุปสรรคเรื่องระยะทางหรือระยะเวลา (สุภาพร เพชรศิริ, 2540)

แม้หลายฝ่ายจะเห็นตรงกันเรื่องความสำคัญของโทรทัศน์ แต่เมื่อพูดถึง “ข่าวโทรทัศน์” แล้ว ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันอยู่ แนวความคิดแรกเชื่อว่า ข่าวโทรทัศน์ทำหน้าที่เหมือน “หน้าต่างที่เปิดออกไปสู่โลกกว้าง” ความคิดและความเชื่อทั้งหมดที่คนเรามีต่อข่าวก็คือ ไม่ว่าจะ เป็นใครที่ไหน เมื่อไรที่ได้รับรู้ข่าวชิ้นหนึ่งก็ต้องมองเห็นข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวที่อยู่ในข่าวนั้น โดยไม่มีทางจะเห็นเป็นอื่นได้ (Smith, 1973) ทำให้แนวโน้มการพิจารณาข่าวกลายเป็นการมองดูข่าวจาก “จุดยืนที่เป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง” (ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531) การเสนอข่าวโทรทัศน์ จึงต้องมีการนำเสนอทั้งภาพและเสียง มีการสัมภาษณ์และการรายงานสดจากพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อตอกย้ำความน่าเชื่อดังกล่าว

ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งนั้นคัดค้านแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีแรก เช่น ทศณะของ J.Fiske ที่กล่าวว่า แม้ว่าการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในโลกจะเป็นเรื่องที่เป็นไปโดยธรรมชาติ แต่ว่าวิธีการเลือกเฉพาะเหตุการณ์บางเหตุการณ์มาแล้ว และวิธีการเล่านั้นมีปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เหตุผลสองประการที่อธิบายแนวคิดที่สองนี้คือ ในโลกแห่งความเป็นจริง มีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ต้องมีกระบวนการเลือก บางเหตุการณ์ถูกคัดเลือกเอาไว้ บางเหตุการณ์ถูกคัดทิ้งไป บางเหตุการณ์ถูกนำมาขยายให้สำคัญมากขึ้น (highlight) ดังนั้น อะไรคือเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก และเหตุผลประการที่สองคือ ผู้รายงานข่าวได้เลือกแง่มุมไหนมารายงานอย่างไร ในกรณีของข่าวโทรทัศน์นั้น วิธีการเล่าเรื่องหรือการรายงานก็จะปรากฏอยู่ในการใช้มุมกล้อง ระยะห่างของภาพ แสง คำบรรยาย ซึ่งบ่งบอกว่า ผู้เล่า หรือตัวนักข่าว มีจุดยืนที่แน่นอนจุดหนึ่งในการมองเหตุการณ์ และได้ใช้กลยุทธ์ของกระบวนการทำข่าวโทรทัศน์ในการเล่าหรือรายงานให้ผู้ชมได้มองเห็นจากจุดยืนเดียวกันกับตัวนักข่าว โดยพบว่าเรื่องเล่าในข่าว มีองค์ประกอบใกล้เคียงกับเรื่องเล่าที่เป็นเรื่องแต่ง คือ มีทั้งช่วงเวลา (time) ที่เกิดเหตุการณ์ สถานที่ (location) ตัวละครต่างๆ (hero/heroine/villain/helper) มีเค้าโครงเรื่อง (plot) เครื่องแต่งกาย (costume) ยานพาหนะ (locomotion) อาวุธ (weaponry) ทั้งนี้ ในเรื่องเล่าทุกชนิดมักจะต้องมีปมขัดแย้งแฝงอยู่ในเรื่อง

เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เช่นที่ปรากฏในหนังชุดหายนะต่างๆ

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ เช่น ที่พบในหนังผีทั้งหลาย

ความขัดแย้งภายในใจมนุษย์เอง ซึ่งมีอยู่ภาพยนตร์หลากหลายแนว

และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งเป็นแก่นเรื่องหลักของข่าวละครโทรทัศน์ หรือแม้แต่เกมส์โชว์

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์เรื่องหนึ่ง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และกลายเป็นเรื่องเล่าในข่าวโทรทัศน์ ที่ถูกนำเสนออย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2551 คือ ความขัดแย้งทางการเมือง ระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กับรัฐบาล โดยมีแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. เป็นฝ่ายสนับสนุนรัฐบาล เป็นเรื่องเล่าที่ยึดพื้นที่ทั้งในแง่ปริมาณและลำดับความสำคัญในข่าวโทรทัศน์ของประเทศไทย มาอย่างต่อเนื่องยาวนานหลายเดือน

ที่มาของพันธมิตร

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (People's Alliance for Democracy: PAD) เป็นกลุ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นการรวมตัวจากหลายองค์กร จากสื่อมวลชน นักวิชาการ ศิลปิน รวมถึงองค์กรอิสระจากภูมิภาคทั่วประเทศ แกนนำสำคัญ ประกอบด้วย นายสนธิ ลิ้มทองกุล พลตรีจำลอง ศรีเมือง นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายพิภพ ธงไชย นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และนายสุริยะใส กตะศิลา โดยมีจุดประสงค์เพื่อขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง แต่เมื่อเกิดการปฏิรูป โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 กลุ่มพันธมิตรฯ ก็ได้ยุติการชุมนุมไป

ที่มาของนปช.

ขณะที่กลุ่มพันธมิตรฯ ยุติการชุมนุม หลังบรรลุลวัตถุประสงค์ในการขับไล่อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่ง ได้เกิดการรวมตัวของประชาชนในกลุ่มใหม่คือ แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปช.) Democratic Alliance Against Dictatorship (DAAD) เป็นการรวมตัวของกลุ่มผู้ต่อต้านการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 และกลุ่มผู้สนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี สมาชิกบางส่วนประกอบด้วยกลุ่มพีทีวี แนวร่วมประชาชนด้านรัฐประหาร (นปตร.) กลุ่มคนวันเสาร์ไม่เอาเผด็จการ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งเข้าร่วม โดยมีการจัดกิจกรรมต่อเนื่องเรื่อยมา จนกระทั่งนายสมัคร สุนทรเวช ได้รับเลือกให้เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ 26 ธันวาคม พ.ศ.2550 ก็ได้ยุติการชุมนุมไป

กลับมาเคลื่อนไหวใหญ่อีกครั้ง

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้กลับมารวมตัวกันอีกครั้ง ภายหลังจากการจัดตั้งรัฐบาลผสมของนายสมัคร สุนทรเวช ที่มีพรรคพลังประชาชนเป็นแกนนำ โดยเหตุผลสำคัญในการเคลื่อนไหว คือ เพื่อต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 237 และมาตรา 309 รวมทั้งต่อต้านการที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เดินทางกลับมายังประเทศไทย กลุ่มพันธมิตรฯ ยังเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ในฐานะผู้ต้องหาตามหมายจับ และเรียกร้องให้รัฐบาลปราบปรามขบวนการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ กลุ่มพันธมิตรฯ ยังได้ให้เหตุผลในการชุมนุมด้วยว่าเป็นเพราะมีปัญหาการทุจริตต่างๆ ในรัฐบาลทักษิณ เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ บ่อน้ำบาดาลเสียคลองด่าน โครงการเมกะโปรเจกต์ กล้ายาง การลงนามร่วมกับกัมพูชา ซึ่งทำให้ไทยเสียสิทธิในปราสาทพระวิหาร และโครงการอื่นๆ นอกจากนี้ รัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช

ยังได้มีคำสั่งโยกย้ายอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งพันธมิตรมองว่าอาจเป็นการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมของฝ่ายบริหาร เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง

การชุมนุมใหญ่ครั้งนี้ เริ่มต้นในวันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยเริ่มต้นชุมนุมกันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่อคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2550 รวมทั้งมีการรวบรวมรายชื่อประชาชนเพื่อถอดถอน ส.ส. และส.ว. ที่เข้าชื่อเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ จากนั้นในเวลาค่ำได้เคลื่อนขบวนไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาล แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสกัดกั้นไว้ที่บริเวณสะพานมัชฌิมรังสรรค์ จึงได้ปักหลักปิดถนนราชดำเนินนอก ตั้งแต่บริเวณหน้าสำนักงานสหประชาชาติ จนถึงแยก จ.ป.ร. บริเวณหน้ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และในวันศุกร์ที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ก็ได้เคลื่อนขบวนไปปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล และชุมนุมต่อบนถนนพิษณุโลก

ในห้วงเวลานั้น พันมิตรฯ ไม่ใช่เพียงกลุ่มเดียวที่ออกมาเคลื่อนไหวแสดงพลังทางการเมือง แต่ยังมีกลุ่มนปท.ที่ก็กลับมารวมตัวกันอีกครั้งเพื่อต่อต้านกลุ่มพันธมิตรฯ โดยมีแกนนำ ประกอบด้วย วีระ มุสิกพงศ์ จตุพร พรหมพันธุ์ จักรภพ เพ็ญแข ญัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายแพทย์เหวง โตจิราการ วิภูแถลง พัฒนภูมิไทย พ.อ.อภิวัฒน์ วิริยะชัย จรัล ดิษฐาอภิชัย และมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ ในวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2550 หลังการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 นปท.ได้เปลี่ยนชื่อกลุ่มเป็น “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ” (นปช.) หรือ National United Front of Democracy Against Dictatorship (UDD)

พันธมิตรยึดทำเนียบรัฐบาล

26 สิงหาคม พ.ศ. 2551 กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้บุกrukเข้าไปในสถานีวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT โดยมีวัตถุประสงค์ “เพื่อทวงสมบัติชาติคืนจากรัฐบาล เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลใช้สถานีโทรทัศน์ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการโจมตีกลุ่มพันธมิตรอย่างต่อเนื่อง” แต่การเข้าบุกrukครั้งนี้ได้รับการประณามจากสมาคมนักข่าวและหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ว่า “เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนอย่างรุนแรงและอุกอาจที่สุดครั้งหนึ่ง เพราะมีการคุกคาม ข่มขู่และขัดขวางการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน” และยังถูกประณามจากสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย และสมาพันธ์สื่อข่าวแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า “การกระทำของผู้ชุมนุมในนามกลุ่มพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตย เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่รุนแรง

ที่สุด และโจมตีเสรีภาพของสื่ออย่างโจ่งแจ้งที่สุด ขณะนี้สื่อมวลชนถูกคุกคาม ช่มชู้ และไม่ได้ทำหน้าที่ของตนเอง และการบุก NBT ครั้งนี้ ถือเป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้"

ในวันเดียวกันกลุ่มพันธมิตรฯ ยังได้บุกปิดสถานที่ราชการหลายแห่ง จนสุดท้ายเข้ายึดและชุมนุมในทำเนียบรัฐบาล ส่งผลให้รัฐบาลยื่นเรื่องฟ้องศาลเพื่อออกหมายจับแกนนำพันธมิตรฯ ในข้อหาบกฏ และข้อหาร้ายแรงอีกหลายข้อหา

พันธมิตรฯ ปะทะ นปช.

เวลาประมาณเกือบเที่ยงคืนของวันจันทร์ที่ 1 กันยายน พ.ศ.2551 ได้มีกลุ่มนปช.ซึ่งเดิมชุมนุมอยู่ที่ท้องสนามหลวงจำนวนหลายพันคน เคลื่อนขบวนมายังแยกจปร.และหน้าสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง โดยให้เหตุผลว่าต้องการจะยึดทำเนียบรัฐบาลคืนจากกลุ่มพันธมิตรฯ และเกิดปะทะกับการ์ดของฝ่ายพันธมิตรฯ โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้เข้าสกัดกั้น เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ชุมนุมกลุ่มนปช.เสียชีวิต 1 คน และมีสมาชิกของทั้งสองฝ่ายได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก เช้าวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2551 รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งผู้ที่แสดงความเห็นด้วยและคัดค้านประกาศดังกล่าว

เปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรี

จากนั้น ในวันที่ 9 กันยายน 2551 คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ออกนั่งบัลลังก์วินิจฉัยชี้ขาดว่านายสมัคร สุนทรเวช ขาดคุณสมบัติการเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะถือเป็นลูกจ้างของบริษัทเอกชน กรณีไปเป็นพิธีกรรายการชิมไปบ่นไป และคุ้ยเขี่ย 6 โมงเช้า จึงต้องมีการเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่ และในที่สุด นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ก็ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 26 ของประเทศไทย ต่อมาในวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2551 นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก และพล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ร่วมกันแถลงยกเลิกประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่กองบัญชาการกองทัพไทย พร้อมกันนี้ นายสมชายยังได้เรียกร้องให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากัน เพื่อยุติความรุนแรงและความขัดแย้ง

ในระหว่างการชุมนุม แนวร่วมพันธมิตรฯ ที่อยู่ในสภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ได้ร่วมในการชุมนุมประท้วง ทั้งด้วยการนัดหยุดงานมาร่วมชุมนุม และการลงงาน ส่งผลกระทบให้การคมนาคมขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศต้องหยุดชะงักไปช่วงหนึ่ง มีประชาชนและ

ภาคธุรกิจได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ กลุ่มพันธมิตรฯ ในส่วนภูมิภาคหลายจังหวัด โดยเฉพาะในภาคใต้ยังได้ชุมนุมปิดสนามบิน ส่งผลต่อการเดินทางทั้งของชาวไทยและชาวต่างประเทศ

จับแกนนำพันธมิตร

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลก็มีท่าทีจะเจรจาสงบความขัดแย้งกับฝ่ายพันธมิตรฯ โดยได้แต่งตั้ง พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นรองนายกรัฐมนตรี เพื่อที่จะมาทำหน้าที่เจรจากับทางพันธมิตรโดยเฉพาะ โดยมีการส่งนายทหารคนสนิทเข้าไปเจรจากับพล.ต.จำลอง ถึงที่ชุมนุมในทำเนียบรัฐบาล แต่แล้วในวันศุกร์ที่ 3 ตุลาคม 2551 ตำรวจได้จับกุมนายไชยวัฒน์ สิ้นสูงส์ หนึ่งในแกนนำ 9 คน ที่ถูกหมายจับข้อหาเป็นกบฏ และในเช้าวันอาทิตย์ที่ 5 ตุลาคม 2551 ซึ่งตรงกับวันเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุม พล.ต.จำลอง ศรีเมือง หลังจากใช้สิทธิเลือกตั้ง ที่โรงเรียนเศรษฐเสถียร ถนนพระราม 5 เขตดุสิต และนำไปควบคุมตัวไว้ โดยพล.ต.จำลองแสดงความจำนงว่าไม่ต้องการประกันตัว เนื่องจากเป็นหมายจับที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งปฏิกิริยาต่าง ๆ ของสังคมหลังจากทราบข่าว ก็ได้แสดงความเป็นห่วงในสถานการณ์ และหลายฝ่ายก็คาดว่าเหตุการณ์จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น และเหตุการณ์นี้ยังทำให้กลุ่มแนวร่วมของพันธมิตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากต่างจังหวัดทยอยเดินทางมุ่งเข้าสู่กรุงเทพมหานครทันที

ต่อมาศาลอุทธรณ์ได้มีคำสั่งให้เพิกถอนหมายจับข้อหากบฏ 9 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และข้อหาช่องสุ่มกำลัง โดยที่ศาลได้ให้เหตุผลในการถอนหมายจับว่าเป็นการตั้งข้อหาเลื่อนลอย แต่ศาลอุทธรณ์ยังให้คงหมายจับข้อหาผู้ใดกระทำการเพื่อให้เกิดการปั่นป่วนกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี มาตรา 116 ข้อหาหมิ่นสุ่มกันตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง และเมื่อเจ้าพนักงานสั่งผู้ที่มีวสุ่มให้เลิกแล้วไม่เลิก ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 216 และ 215 หลังจากนั้น ศาลจึงอนุมัติให้พลตรีจำลอง ศรีเมือง และนายไชยวัฒน์ สิ้นสูงส์ประกันตัวอย่างไม่มีเงื่อนไข

พันธมิตรฯ ปิดล้อมสภา

วันที่ 6 ตุลาคม 2551 แกนนำพันธมิตรฯ ได้ประกาศขยายพื้นที่การชุมนุมไปยังหน้าอาคารรัฐสภา ทำการปิดล้อมเพื่อไม่ให้รัฐบาลแถลงนโยบายได้ในวันรุ่งขึ้น (7 ตุลาคม) เช้าวันอังคารที่

7 ตุลาคม ตำรวจสลายการชุมนุมด้วยการยิงแก๊สน้ำตา เหตุดังกล่าวมีผู้เสียชีวิต 2 ราย ผู้บาดเจ็บกว่า 300 คน และตำรวจได้รับบาดเจ็บ 11 นาย ขณะที่ในสภาเองนั้นต้องใช้ไฟฟ้าสำรอง เนื่องจากกลุ่มพันธมิตรฯได้ตัดน้ำ ตัดไฟในอาคารรัฐสภา และเมื่อเปิดประชุมเพื่อแถลงนโยบาย มีเพียง ส.ส. พรรคร่วมรัฐบาลเท่านั้นที่เข้าร่วมประชุม ส่วนพรรคประชาธิปัตย์ ฝ่ายค้านและ ส.ว. จำนวน 40 คนไม่ได้มาร่วมในการแถลงนโยบายครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายเสร็จในเวลาประมาณ 14.00 น. และต้องเดินทางด้วยเฮลิคอปเตอร์ของตำรวจ ออกจากรัฐสภา หลังเหตุการณ์ดังกล่าว กลุ่มพันธมิตรฯ ได้ประณามการใช้ความรุนแรงของรัฐบาลและตำรวจ และมีแพทย์จากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์กลุ่มหนึ่งออกแถลงการณ์ไม่รับรักษาเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบเพื่อเป็นการประท้วง ขณะที่รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว

วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2551 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังเมรุวัดศรีประวัติ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ผู้เสียชีวิตในการจลาจลเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม โดยทรงแสดงความกังวลในสวัสดิภาพของผู้ชุมนุม ก่อนหน้านั้น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานเงินจำนวนหนึ่งล้านบาท เป็นค่ารักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บในการจลาจลดังกล่าว

พันธมิตรยึดสนามบิน

ในระหว่างพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กลุ่มพันธมิตรฯได้ยกเลิกการปราศรัยทางการเมืองบนเวที และได้เริ่มเคลื่อนไหวก่อตั้งเข้ามิตวันที่ 24 พฤศจิกายน โดยได้มีผู้ชุมนุมส่วนหนึ่งเดินทางไปทำเนียบรัฐบาลชั่วคราวที่สนามบินดอนเมือง และเข้ายึดพื้นที่เพื่อไม่ให้คณะรัฐมนตรีใช้พื้นที่เป็นที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้ และในวันที่ 25 พฤศจิกายน กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ปิดล้อมและบุกยึดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรีสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ลาออกจากตำแหน่ง ทำให้ในวันที่ 26 พฤศจิกายน ผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิต้องประกาศหยุดทำการบิน เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ส่งผลให้มีผู้โดยสารตกค้างทั้งขาเข้าและขาออกจำนวนมาก

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินอีกครั้ง

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ในวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ต้องประกาศใช้พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในเขตพื้นที่ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมือง และในวันที่ 28 พฤศจิกายน ก็ได้มีคำสั่งย้าย พล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ไปช่วยราชการ และแต่งตั้ง พล.ต.อ.ปทีป ตันประเสริฐ จเรตำรวจ รักษาการแทน โดยมอบหมายให้ตำรวจนครบาลและทหารอากาศช่วยกันดูแลพื้นที่ชุมนุมที่ท่าอากาศยานดอนเมือง ขณะที่พื้นที่สนามบินสุวรรณภูมินั้น มอบหมายให้ตำรวจภูธรภาค 1 และทหารเรือช่วยดูแลให้เป็นไปตามพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉิน และแม้จะมีเหตุวุ่นวายเกิดขึ้นบ้างในระหว่างการปิดล้อมสนามบินทั้งสองแห่ง แต่ก็ไม่ได้มีการสลายการชุมนุมแต่อย่างใด

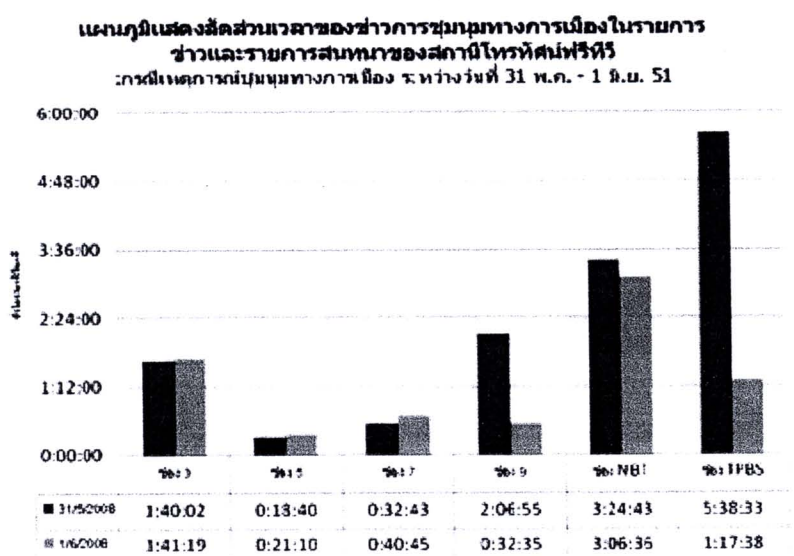
ยุติการชุมนุม

การชุมนุมต่อเนื่องยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองไทยถึง 192 วัน ได้สิ้นสุดลงหลังตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยคดียุบพรรคพลังประชาชน พรรคชาติไทย และพรรคสมัครสมาชิกไทย เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2551 ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง และบางส่วนถูกตัดสิทธิ์ทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ประกาศยุติการชุมนุมทั้งที่ทำเนียบรัฐบาล สนามบินสุวรรณภูมิ และสนามบินดอนเมือง ในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ตลอดระยะเวลายาวนานของสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองดังกล่าว สื่อโทรทัศน์ได้นำเสนอข่าวสารเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม หรือ มีเดียมอนิเตอร์ ร่วมกับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รายงานผลการศึกษาเรื่องฟรีทีวีกับการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมือง ระหว่างในวันที่ 31 พ.ค. - 1 มิ.ย. 2551 ผลการศึกษาพบว่า สถานีโทรทัศน์ที่ให้เวลารายงานข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองมากที่สุด ทั้ง 2 วัน คือ ช่อง ทีวีไทย (รวม 6 ชั่วโมง 56 นาที 11 วินาที) รองลงมา คือ NBT (6 ชั่วโมง 31 นาที 19 วินาที) ขณะที่ช่องอื่นๆ มีสัดส่วนที่น้อยกว่าสองช่องนี้หลายเท่า เช่น ช่อง 3 (รวม 3 ชั่วโมง 21 นาที 21

วินาที) ช่อง 9 (รวม 2 ชั่วโมง 39 นาที 30 วินาที) ช่อง 7 (รวม 1 ชั่วโมง 13 นาที 28 วินาที) และน้อยที่สุดคือ ช่อง 5 เพียง 39 นาที 50 วินาทีเท่านั้น

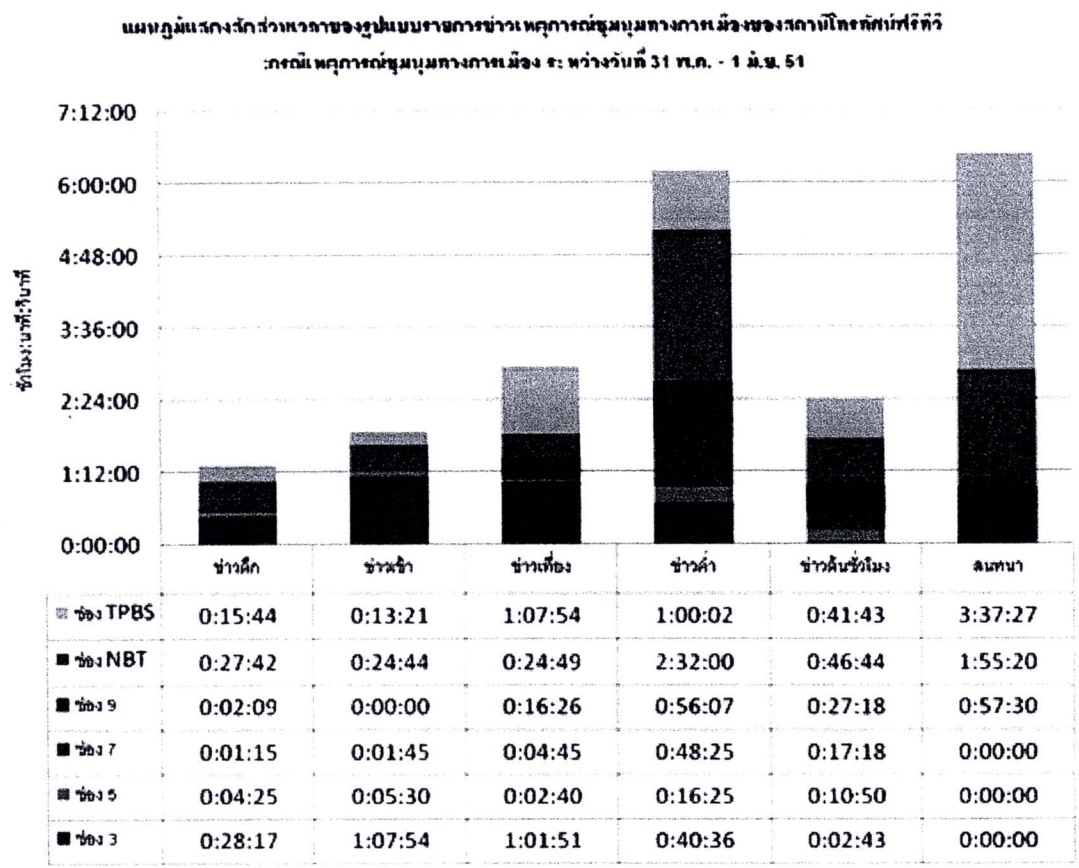

แผนภูมิแสดงสัดส่วนเวลาข่าวสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองในสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีช่องต่างๆ (www.thaingo.org2writer2view.php?id=810)

จากแผนภูมิดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สถานีโทรทัศน์ที่ให้สัดส่วนเนื้อหาข่าวการชุมนุมในระดับที่น้อยมากทั้งสองวัน คือ ช่อง 5 และช่อง 7 ขณะที่ช่อง NBT และช่อง 3 มีสัดส่วนเนื้อหาข่าวที่คงตัวทั้ง 2 วัน ส่วนช่อง 9 และทีวีไทย นั้นมีสัดส่วนเนื้อหาข่าวในวันเสาร์สูงมาก แต่กลับลดลงอย่างมากในวันอาทิตย์ ซึ่งน่าจะเกิดจากความคลี่คลายของสถานการณ์ทางการเมืองที่ผ่อนคลายลง เพราะไม่มีการสลายม็อบ

สำหรับช่องทีวีไทยนั้น สัดส่วนเนื้อหาข่าวการชุมนุมที่สูงมากในวันแรก เนื่องจากทางสถานีมีการปรับผังรายการ เพื่อเกาะติดรายงานสถานการณ์ตลอดทั้งวัน อีกทั้งยังมีรายการพิเศษในรูปแบบสนทนา โต๊ะกลมที่เชิญนักศึกษา นักวิชาการ ตลอดจนผู้คนจากสาขาอาชีพต่างๆ มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง อีกทั้งยังมีรายงานพิเศษในรูปสารคดีเชิงข่าว นำเสนอเป็นระยะๆ

เมื่อพิจารณาว่า สัดส่วนเวลาของข่าวเหตุการณ์ชุมนุมนั้นมุ่งลงไปที่รายการข่าวช่วงเวลาใดมากที่สุด ข้อค้นพบดังแสดงในแผนภูมินี้

แผนภูมิแสดงสัดส่วนเวลา และรูปแบบรายการที่รายงานเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง (www.thaingo.org2writer2view.php?id=810)

จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองถูกนำเสนอสูงสุดในรายการประเภทสนทนา ส่วนการนำเสนอประเด็นนี้ในข่าวภาคหลักนั้น พบว่ามีการนำเสนอในข่าวภาคค่ำมากที่สุด โดยสถานีที่ให้เวลาเสนอข่าวนี้นานที่สุด คือ NBT รองลงมา คือ ทวีไทย (ThaiPBS)

เมื่อพิจารณาลงไปทีละเนื้อหาข่าว เช่น สก๊อปพิเศษ ก็พบว่ามีสก๊อปพิเศษของสถานีโทรทัศน์ทวีไทย ที่มีความลึกของเนื้อหาข่าวเชิงลึกมาก กล่าวคือ มีการนำเสนอที่มาของปัญหา สาเหตุของการชุมนุม ปัจจัยและตัวแปรอื่นๆ ทางการเมืองที่มีผลต่อสถานการณ์ปัจจุบัน การวิเคราะห์เหตุการณ์ทางการเมือง ทางออกและวิธีแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังมีสก๊อปวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์เคเบิลผ่านดาวเทียม ASTV ว่ามีที่มา กำเนิด พัฒนาการและแนวคิดการทำหน้าที่ของ ASTV ภายใต้การชุมนุมของพันธมิตรฯ นอกจากนี้ ยังมีรายงานพิเศษที่วิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทั้งในและต่างประเทศจากเหตุการณ์ชุมนุมของพันธมิตรฯ

สำหรับ NBT นั้นจากการศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ พบว่า เน้นการนำเสนอเนื้อหาจากฝั่งรัฐบาลมากที่สุด และนำเสนอเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับบทบาทของสื่อเช่นกัน ผลการศึกษาดังกล่าวยังพบว่าสื่อโทรทัศน์ทุกช่องเน้นเสียงของแหล่งข่าวจากกลุ่มรัฐบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นเสียงจากกลุ่มที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด โดยมีเสียงจากแหล่งข่าวฝั่งพันธมิตรฯ น้อยที่สุด

นายก่อกเขต จันทเลิศลักษณ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ยอมรับว่าความขัดแย้งทางการเมืองมีผลต่อคุณภาพการทำงานของสื่อมวลชน และปรากฏว่าฟรีทีวีได้มีการกล่าวโจมตีกันเอง ซึ่งแตกต่างจากการชุมนุมทางการเมืองเมื่อปี 2548 ที่สื่อฟรีทีวีจะเลือกเซ็นเซอร์ตัวเองด้วยการไม่รายงานข่าวการชุมนุม (<http://www.demo-crazy.com/online>)

รายงานของมีเดียมอนิเตอร์ยังระบุว่า การที่สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องรายงานข่าวการชุมนุมแตกต่างกัน สาเหตุสำคัญน่าจะมาจาก “โครงสร้างความเป็นเจ้าของ รวมทั้งนโยบายขององค์กร และผู้บริหาร” ขณะเดียวกันได้เสนอแนะว่าสื่อควรปรับปรุงการรายงานข่าวเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองให้มีคุณภาพขึ้น โดยคำนึงถึงสัดส่วนพื้นที่ข่าวของแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ลดวิธีการนำเสนอแบบคุยข่าวลง เพราะอาจมีการชี้นำความคิด การใช้ภาษาที่มีอคติ หรือการแสดงออกทางสีหน้าท่าทางอื่นใด ซึ่งอาจส่งผลต่อการรายงานข่าว และสื่อไม่ควรตั้งคำถาม การติดต่อภาพ หรือเสียงของแหล่งข่าว ที่จัดวางในบทบรรยายอย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ หรือความคิดตามที่สื่อต้องการ (www.thaingo.org2writer2view.php?id=810)

จากการศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าสถานีโทรทัศน์ที่ให้ความสำคัญกับข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง คือ NBT และทีวีไทย โดยในส่วนของข่าวภาคหลักนั้นนำเสนอในข่าวภาคค่ำมากที่สุด และแม้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นเรื่องเดียวกัน แต่การนำเสนอหรือ “การเล่าเรื่อง” ของโทรทัศน์สองช่องดังกล่าวกลับมีความแตกต่างกัน ทั้งด้วยองค์ประกอบต่างๆ ของการเล่าเรื่องที่มองเห็นได้ในเนื้อหาของข่าว ภาพ และเสียง โดยมีเดียมอนิเตอร์สรุปว่า “โครงสร้างความเป็นเจ้าของ รวมทั้งนโยบายขององค์กร ผู้บริหาร” หรือจุดยืนของผู้เล่าเรื่องอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเล่าเรื่องของสองสถานีมีความแตกต่างกัน

มีเดียมอนิเตอร์ยังได้ศึกษา “การรายงานข่าววิกฤตการณ์การเมือง วันที่ 7 ตุลาคม 2551” เหตุการณ์สลายการชุมนุมระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและกลุ่มพันธมิตรฯ ณ รัฐสภา ที่มีผู้เสียชีวิตและ

บาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยประเด็นที่ศึกษาล้ายคลึงกับองค์ประกอบในการเล่าเรื่อง (narration) บางส่วน เช่น

1) ตัวเหตุการณ์ / สถานการณ์ที่เกิดขึ้น (event/situation source) ซึ่งเทียบได้กับ “ฉาก” (location) ประกอบด้วยบริเวณหน้ารัฐสภา ลานพระบรมรูปทรงม้า โรงพยาบาลวชิรพยาบาล กองบัญชาการตำรวจนครบาล และกองบัญชาการกองทัพบก ในการรายงานข่าว พบว่าสื่อฟรีทีวีทุกช่องเน้นรายงานจากพื้นที่เกิดเหตุ โดยสร้างความรู้สึกให้ผู้รับชมข่าวที่บ้านเหมือนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการชุมนุม และอยู่ในเหตุการณ์จริงๆ ด้วยภาพข่าวที่ถูกฉายเข้าไปเข้ามาในมุกกล้องเดียว

2) แหล่งข้อมูลบุคคล (person source) อาจเทียบได้กับตัวละครในองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน แพทย์ หน่วยกู้ภัย รวมทั้ง นักวิชาการ องค์กรกลาง องค์กรอิสระ ซึ่งปรากฏมากในช่องทีวีไทย ขณะที่ช่อง NBT นั้น เน้นแหล่งข่าวฝ่ายรัฐบาลอย่างชัดเจน ส่วนแหล่งข่าวบุคคลที่สำคัญที่ขาดหายอย่างมากจาก สื่อฟรีทีวี คือ แกนนำผู้ชุมนุม และผู้ได้รับบาดเจ็บ สื่อฟรีทีวีช่อง 3-5-7-9 เน้นใช้ผู้สื่อข่าวของตน เป็นผู้สรุปเหตุการณ์ แม้จะมีแหล่งข้อมูลบุคคลอยู่บ้างแต่ก็ถือว่าน้อย

การศึกษาของมีเดียมอนิเตอร์ยังพบว่ามุมมองของข่าวที่ถูกรายงาน สามารถวิเคราะห์ได้จาก 2 องค์ประกอบ คือ 1) แหล่งข่าว ซึ่งมักเป็นฝ่ายตำรวจ เจ้าหน้าที่รัฐ (ฝ่ายรัฐบาล) มากกว่า ฝ่ายพันธมิตรฯ 2) มุมกล้อง พบว่าสื่อฟรีทีวีทุกช่องจะเน้นฉายภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ชุมนุม ผ่านภาพการยิงแก๊สน้ำตาไปยังผู้ชุมนุม ส่วนการทำหน้าที่ในการเล่าเรื่อง ซึ่งสามารถมองเห็นจุดยืนของผู้เล่าเรื่อง (narrator's standpoint) ทั้งของผู้ประกาศข่าวและผู้รายงานข่าวนั้น พบข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

ช่อง NBT มักพบการรายงานแบบคาดคะเนสถานการณ์ในการตั้งคำถามของผู้ดำเนินรายการต่อผู้สื่อข่าวภาคสนาม เช่น พิษณุสินี ถาม ธนากร ริด ผู้สื่อข่าวภาคสนามว่า “ซึ่งอนุमान ได้ไหมคะว่าท่านน่าจะทราบความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงเช้าคะ” การรายงานจำนวนหรือตัวเลข /การอ้างอิง พบว่ามีการคาดคะเนจากผู้สื่อข่าวภาคสนามเอง เช่น กฤต เจนพานิชการ

ถามถึงจำนวนแก๊สน้ำตาที่ถูกยิงมาจากตำรวจ จากผู้สื่อข่าวที่รายงานมาจากสถานที่เกิดเหตุว่า “เท่าที่ได้ยินแล้วก็นัดครับ” ซึ่งผู้สื่อข่าวตอบกลับมาว่า “รวบเลยครับ”

ช่องทีวีไทย (TPBS) การรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวนอกสถานที่ มักเป็นการพากษ์สด มีอารมณ์ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ โดยไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนเสียก่อน การตั้งคำถามเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าในแง่ร้าย เช่น “เป็นระเบิดที่มีอำนาจทำลายล้าง ไซ้หรือไม่ครับ มีนอตมีเศษแก้ว” และ “ถ้าปชป.ไม่เข้า(ประชุมกรม.)ไปค่านจะมีผลอะไรหรือไม่ ต่อประเทศ” ส่วนการรายงานจำนวนผู้ชุมนุมจะใช้การพูดบรรยายจำนวนความหนาแน่นของคน เปรียบเทียบกับถนน และใช้กล้องแพนภาพให้ดู (www.oknation.net2blog/print.php?id=334105)

นอกเหนือจากประเด็นที่สถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย จะให้ความสำคัญกับการนำเสนอ ข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในครั้งนี้ ในสัดส่วนที่มากกว่าสถานีโทรทัศน์อื่น และ มีการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันแล้ว ทั้งสองสถานีนี้ยังมีความเหมือนและความต่างในบางประการ ที่น่าสนใจ อันอาจจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการรายงานข่าวของทั้งสองสถานี

ประวัติความเป็นมาของสถานี

ประการแรก เมื่อพิจารณาจากโครงสร้าง สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) เป็นหน่วยงานสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐบาล มีสภาพเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติของประเทศไทย สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับดูแล เดิมคือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ (สทท. 11, ช่อง 11)

โดยเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2528 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กรมประชาสัมพันธ์จัดทำ โครงการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของทางราชการสู่ประชาชน และเพื่อประโยชน์สาธารณะ รวมไปถึงการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ตลอดจนเป็นสถานีโทรทัศน์แม่ข่ายให้แก่ สถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาค ในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ทั่วประเทศ

ประมาณต้นเดือนตุลาคม พ.ศ.2528 สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 เริ่มต้น การทดลองออกอากาศเป็นครั้งแรก แต่มีปัญหาในเรื่องการแพร่ภาพ ต่อมา สทท.11 ได้รับ

การสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น และมูลนิธิไจก้า ตามโครงการช่วยเหลือแบบให้เปล่า โดยมีวงเงินประมาณ 330,000,000 บาท เพื่อขออนุญาตใช้เครื่องส่งใหม่ โดยออกอากาศระบบวีเอชเอฟ (VHF) ความถี่สูง ทางช่องสัญญาณที่ 11 (BANDS 3, VHF CH-11) และสร้างอาคารที่ทำการสถานีในที่ดินของกรมประชาสัมพันธ์ ริมถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร

วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2531 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารที่ทำการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยอย่างเป็นทางการ จากนั้นเป็นต้นมา จึงกำหนดให้วันที่ 11 กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนาสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะที่เป็น สถานีโทรทัศน์แห่งชาติ ได้ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการ และนำเสนอรายการที่เป็นสาระความรู้ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมาโดยตลอด ซึ่งรูปแบบการดำเนินงานจะดำเนินการถ่ายทอดรายการส่วนใหญ่ และบางช่วงเวลาจะให้สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ในส่วนภูมิภาคดำเนินการถ่ายทอดรายการของตนเฉพาะท้องถิ่นไปแล้วแต่ช่วงเวลานั้นๆ

จนถึงปี พ.ศ.2539 สทท.11 ได้เสนอให้หน่วยงานภาคต่างๆ สามารถแพร่ภาพโฆษณาทางสถานีได้ และในบางครั้ง สทท.11 ก็ได้ผลิตโฆษณาออกอากาศภายในสถานีเอง แม้จะเป็น สถานีโทรทัศน์แห่งชาติที่ไม่ค่อยมีใครสนใจในขณะนั้น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 เป็นต้นมา สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 เริ่มมีชื่อเสียงทางด้านการถ่ายทอดสดรายการกีฬา จากการนำกีฬามวยปล้ำอาชีพมาออกอากาศทางสถานี และการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย ปี 2002 ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศญี่ปุ่น โดยถ่ายทอดสดร่วมกับโมเดิร์นไนน์ทีวี แบบไม่มีโฆษณาคั่น จากนั้นมา สทท.11 ก็ได้ถ่ายทอดสดรายการกีฬาอีกหลายรายการ จนเป็นที่ติดตามของผู้ชมกีฬาในประเทศเป็นอย่างมาก

พ.ศ.2551 เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี เข้ามาบริหารงาน นายจักรภพ เพ็ญแข รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่กำกับดูแล กรมประชาสัมพันธ์ขณะนั้น มีแนวคิดที่จะเปลี่ยนแปลง สทท.11 เดิม เพื่อปรับปรุงระบบ การบริหารงาน และตอบสนองเจตนารมณ์ของการก่อตั้งสถานี

ดังนั้น ในวันอังคารที่ 1 เมษายน พ.ศ.2551 ตั้งแต่เวลา 06.00 น. สทท.11 ได้เปลี่ยนชื่อ เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เอ็นบีที (National Broadcasting Services of Thailand – NBT) ซึ่งเป็นการใช้ชื่อที่จดทะเบียนสมาชิกกับสหภาพวิทยุ-โทรทัศน์แห่งเอเชีย-แปซิฟิก และได้ออกอากาศรายการในรูปแบบใหม่ เพื่อให้สมประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้งสถานี และเพื่อประโยชน์สาธารณะ

เอ็นบีทีได้ประกาศคุณภาพลักษณะของความเป็นสถานีข่าว โดยได้มีการนำอดีตผู้ประกาศข่าว และผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี (ไอทีวี เดิม) หลายคน ซึ่งไม่ได้ทำงานกับทาง องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ทีวีไทย-ThaiPBS) ไม่ว่าจะเป็น ดวงพร อัครวิไล จอม เพชรประดับ จิรายุ ห่วงทรัพย์ วรวิทย์ วุวนิช กฤต เจนพานิชยการ ฯลฯ ซึ่งทางเอ็นบีทีได้นำเสนอภาพลักษณ์ความเป็นสถานีข่าว ด้วยการให้เวลานำเสนอข่าวมากกว่า 9 ชั่วโมง และปรับปรุงลักษณะของสถานีเพื่อให้มีความทันสมัยมากกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม สถานีโทรทัศน์แห่งนี้ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่านำเสนอข่าวเข้าข้างรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช เป็นพิเศษ และเน้นโจมตีฝ่ายตรงข้าม โดยเฉพาะพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

กระทั่งวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2551 กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจำนวนมาก ได้บุกไปยังสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ ในบริเวณพื้นที่เดียวกับอาคารที่ทำการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) โดยพันธมิตรฯ ให้เหตุผลว่าเพื่อไปทวงสมบัติชาติคืนจากรัฐบาล เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาล ใช้สถานีโทรทัศน์ดังกล่าว เป็นเครื่องมือในการโจมตีกลุ่มพันธมิตรฯ อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะไม่สามารถยึดสถานีโทรทัศน์เอ็นบีทีได้สำเร็จ แต่ทำให้ทรัพย์สินบางส่วนเสียหาย สถานีต้องหยุดออกอากาศ และย้ายที่ออกอากาศจนกระทั่งช่วงภาคเที่ยงในวันรุ่งขึ้นจึงสามารถกลับมาออกอากาศที่สถานีได้ตามเดิม

ส่วนองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai Public Broadcasting Service) หรือ ส.ส.ท. มีที่มาจากการที่สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียึดสัมปทานคลื่นความถี่ และเครื่องส่งโทรทัศน์ช่องสัญญาณระบบยูเอชเอฟออกอากาศช่อง 29 คืนจากบริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) ผู้ได้รับสัมปทานดังกล่าวซึ่งไม่ชำระค่าสัมปทานและค่าปรับกว่า 97,000 ล้านบาท ในสมัยรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรัฐบาลที่แต่งตั้งโดย คมช.เกิดขึ้นหลังการรัฐประหาร 19 ก.ย.49 ที่มีการยึดอำนาจจากรัฐบาลพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

ส.ส.ท.ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2551 โดย พ.ร.บ. องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ในฐานะองค์การสื่อสารสาธารณะที่ไม่แสวงผลกำไรแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อดำเนินการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีรายได้จากภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากสุราและยาสูบ โดยมีรายได้สูงสุดปีงบประมาณละไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ทีวีไทยออกอากาศอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2551 เป็นสื่อสาธารณะสื่อแรกของ ส.ส.ท. โดยมีเป้าหมายที่จะเป็นสถานีโทรทัศน์ที่สรรค์สร้างรายการข่าว รายการสารประโยชน์ และรายการสาระบันเทิงที่มีคุณภาพ และหลากหลาย โดยยึดถือประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง สนับสนุนการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพและคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทย มีคณะกรรมการนโยบายที่ผ่านการสรรหาโดยกระบวนการที่เป็นอิสระและโปร่งใส เป็นผู้กำหนดนโยบาย และควบคุมการดำเนินงานของผู้อำนวยการ และคณะกรรมการบริหารองค์การฯ

ทั้งนี้ ในเว็บไซต์ของ ส.ส.ท. (<http://www.thaipbs.or.th/AboutUs/>) ระบุไว้ว่า สถานีโทรทัศน์แห่งนี้ ยึดมั่นจริยธรรมอย่างเคร่งครัดในการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานทุกระดับของ ส.ส.ท. ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับทางด้านจริยธรรมของวิชาชีพ ที่ให้ความสำคัญกับความเที่ยงตรง ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม ตลอดจนความเป็นอิสระของวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ครอบคลุมถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล ตลอดจนการคุ้มครองเด็กและเยาวชน จากรายการที่แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำการปฏิบัติต่อเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายและผู้ที่อยู่ในภาวะเศร้าโศก

“ทีวีไทย” ตั้งเป้าหมายที่จะเป็นสถานีโทรทัศน์ที่เป็นแบบอย่าง ในการรายงานข่าวสาร และนำเสนอรายการด้วยความน่าเชื่อถือและมีจรรยาบรรณ เป็นผู้นำในการผลักดันและส่งเสริม การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้กับสังคม และในเวลาเดียวกันยังเป็น เวทีรื้อหาทางคลี่คลายความขัดแย้งในสังคม และเป็นสถานีแรกที่มีการตั้ง “สภาผู้ชมและผู้ฟัง รายการ” ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 50 คน จากตัวแทนของประชาชนในภูมิภาคและกลุ่มต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตรายการขององค์กร

บุคลากร

เมื่อพิจารณาในประเด็นของบุคลากร พบว่า บุคลากรที่ผลิตรายการข่าวในเอ็นบีที ประกอบด้วย 3 กลุ่มหลักๆ คือ

1. ข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่ควบคุมนโยบาย เช่น อธิบดีกรม ประชาสัมพันธ์ และผู้อำนวยการสถานี ไปจนถึงตำแหน่งที่ควบคุมทิศทางการนำเสนอข่าว คือ บรรณาธิการข่าว โดยเฉพาะข่าวการเมือง
2. พนักงานบริษัทเอกชนที่เข้าไปทำสัญญาร่วมผลิตรายการกับเอ็นบีที ส่วนใหญ่เคยเป็น พนักงานของทีไอทีวี และไอทีวี
3. บริษัทร่วมผลิตอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตรายการอื่นที่มีใช้รายการข่าวภาคหลักของสถานี

ขณะที่บุคลากรในทีวีไทยที่รับผิดชอบข่าวภาคหลักนั้น ประกอบด้วย

1. พนักงานทีไอทีวีเดิม ซึ่งมีทั้งในระดับบริหาร และปฏิบัติงาน
2. กบฏไอทีวี ที่เคยถูกเลิกจ้าง เนื่องจากเคลื่อนไหวต่อต้านบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น ที่เคยเข้ามาบริหารงานไอทีวี พนักงานกลุ่มนี้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานข่าว ผู้ประกาศข่าว และผู้ดำเนินรายการ

3. พนักงานที่มาจากเครือเนชั่น และ ASTV ซึ่งดำรงตำแหน่งทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติการ
4. พนักงานในกลุ่มอื่นๆ

จากประเด็นดังกล่าว จึงเป็นที่น่าสนใจว่า สถานีโทรทัศน์ NBT (National Broadcasting Services of Thailand) ซึ่งแม้จะเป็นสถานีโทรทัศน์ของรัฐ มีพันธกิจในอันที่จะต้องเป็นสื่อกลางในการรายงานข่าวสารจากทางภาครัฐไปยังประชาชน แต่เมื่อมีทีมข่าวเลือดใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากสถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี หรือไอทีวีเดิม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนที่ได้รับการยอมรับมาแล้วจะรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำอย่างไร โดยเฉพาะเมื่อทีมข่าว NBT เคยได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรมาก่อน

ขณะเดียวกัน สถานีโทรทัศน์สาธารณะอย่าง ทีวีไทย (TPBS) ที่ผสมผสานบุคลากรมืออาชีพระหว่างพนักงานไอทีวี กลุ่มที่ถูกเรียกว่า “กบฏไอทีวี” บางคนซึ่งเคลื่อนไหวคัดค้านการถูกแทรกแซงการทำงานจากเครือชิน คอร์ปอเรชั่น ในสมัยรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กลุ่มพนักงานที่มาจากองค์กรอื่นๆ เช่น เครือเนชั่น ASTV รวมทั้งพนักงานกลุ่มใหม่ๆ จะรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ผ่านรายการข่าวภาคค่ำอย่างไร ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากข่าวที่ออกอากาศทางสถานีทั้งสองแห่ง

งานวิจัยชิ้นนี้จึงจะศึกษา การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของทั้งสองสถานี โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับข่าวโทรทัศน์ในแนวคิดแรกที่ว่าข่าวโทรทัศน์ทำหน้าที่เหมือน “หน้าต่างที่เปิดออกไปสู่โลกกว้าง” ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวที่จะนำมารายงานก็คือแนวคิดเรื่องของ “คุณค่าข่าว” และแนวคิดที่สองที่ว่าในโลกแห่งความเป็นจริงมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ต้องมีกระบวนการเลือก บางเหตุการณ์ถูกคัดเลือกเอาไว้ บางเหตุการณ์ถูกคัดทิ้งไป บางเหตุการณ์ถูกนำมาขยายให้สำคัญมากขึ้น (highlight) ดังนั้น อะไรคือเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก และผู้รายงานข่าวได้เลือกแ่งมุมไหนมารายงานอย่างไร ซึ่งบ่งบอกว่า ผู้เล่าหรือตัวนักข่าว มีจุดยืนที่แน่นอนจุดหนึ่งในการมองเหตุการณ์ และได้ใช้กลยุทธ์ของกระบวนการทำข่าวโทรทัศน์ ในการเล่าหรือรายงานให้ผู้ชมได้มองเห็นจากจุดยืนเดียวกันกับตัวนักข่าว ซึ่งนอกจากจะ

หาคำตอบเรื่องลักษณะการรายงานข่าวของทั้งสองสถานีแล้ว ยังจะค้นหาคำตอบต่อไปด้วยว่า ปัจจัยใดที่มีผลต่อการรายงานข่าว โดยได้เลือกศึกษาจากรายการข่าวภาคค่ำของทีวีไทย ที่เริ่มออกอากาศในเวลา 19.00-20.30 น. และสถานีโทรทัศน์ NBT ซึ่งออกอากาศในเวลา 18.00-20.30 น. เนื่องจากรายการข่าวภาคค่ำเป็นรายการข่าวที่สรุปสถานการณ์ข่าวตลอดทั้งวัน (ดวงพร อัสววิไล: สัมภาษณ์ 4 ธันวาคม 2551)

ปัญหานำวิจัย

- 1.การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำของ สถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทยมีลักษณะเป็นอย่างไร
- 2.การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำของ สถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทยเหมือนหรือต่างกันหรือไม่อย่างไร
- 3.ปัจจัยใดที่มีผลต่อการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการ ข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อศึกษาลักษณะการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการ ข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย
- 2.เพื่อเปรียบเทียบการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าว ภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย
- 3.เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาเกี่ยวกับการรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในรายการข่าวภาคค่ำ ของสถานีโทรทัศน์ เอ็นบีที ที่ออกอากาศในเวลา 18.00-20.30 น. และรายการข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ ทีวีไทย ที่ออกอากาศในเวลา 19.00-20.30 น. ในช่วงวันที่ 26 สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย บุกยึดทำเนียบรัฐบาล บุกรุก สถานีโทรทัศน์ เอ็นบีที จนถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มพันธมิตรฯ ยุติการชุมนุม

ข้อสันนิษฐาน

การรายงานข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ของสถานีโทรทัศน์ เอ็นบีที และ ทีวีไทย น่าจะมีทั้งจุดที่เหมือนและแตกต่างกัน โดยจุดที่แตกต่างอาจมาจากปัจจัยภายใน เช่น ความเป็นเจ้าของ โครงสร้างในการบริหารงาน กรอบนโยบายของแต่ละสถานี ทศนคติทางการเมือง หรือภูมิหลังของผู้กำกับนโยบายและผู้ปฏิบัติงาน การวางบทบาทของสถานีในฐานะที่เป็นองค์กรที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องตอบสนองต่อผู้ชม และปัจจัยภายนอก เช่น สภาพสังคมและการเมือง ในขณะนั้น ส่วนจุดที่เหมือนน่าจะมาจากความเป็นนักวิชาชีพของบุคลากรของทั้งสองสถานี ซึ่งส่วนหนึ่งเคยทำงานในสถานีเดียวกันและได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาชีพมาก่อน

นิยามศัพท์

สถานีโทรทัศน์	หมายถึง สถานีโทรทัศน์ NBT และทีวีไทย (TPBS)
การรายงานข่าว	หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ที่มีความสำคัญที่เกิดขึ้น มาคัดเลือกเรียบเรียง และนำเสนอผ่านสื่อ โดยในที่นี้จะใช้แนวคิดเรื่องข่าว ข่าวโทรทัศน์ และแนวคิดเรื่องการเล่าเรื่องมาวิเคราะห์
การเล่าเรื่อง	หมายถึง การนำเสนอเรื่องราวของข่าวที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์จริง โดยมีการเลือกเหตุการณ์ แง่มุมในการเล่า และวิธีการเล่า การขยายให้สำคัญมากขึ้น (highlight) โดยนำเสนอในรูปแบบของข่าวโทรทัศน์ ทั้งด้วยการใช้

คำพูด ภาษาเขียน และการนำเสนอภาพ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ช่วงเวลา (time) ที่เกิดเหตุการณ์ สถานที่ (location) ตัวละครต่างๆ (hero/heroine/villain/helper) มีเค้าโครงเรื่อง (plot) เป็นลำดับขั้นตอน มีเครื่องแต่งกาย (costume) ยานพาหนะ (locomotion) อาวุธ (weaponry) มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (narrator's standpoint) โดยมีบุคลาการในองค์กรข่าวทำหน้าที่ในการเล่าเรื่อง ทั้งนี้การเล่าเรื่องจะสนใจวิธีการเล่า อำนาจ และผลประโยชน์

รายการข่าวภาคค่ำ

หมายถึง รายการข่าวภาคหลักที่ออกอากาศในช่วงเย็นของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งประกอบด้วย ข่าวอ่าน รายงานข่าว รายงานพิเศษ การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข่าว โดยสถานีโทรทัศน์ NBT ออกอากาศในเวลา 18.00 น. ขณะที่ทีวีไทยออกอากาศในช่วงเวลา 19.00 น.

สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

หมายถึง เหตุการณ์ความไม่ลงรอยกันระหว่างรัฐบาลที่มีพรรคพลังประชาชนเป็นแกนนำ และผู้สนับสนุนรัฐบาล กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และผลกระทบที่เกิดขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการรายงานข่าว

หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวสาร ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน เช่น ความเป็นเจ้าของ โครงสร้างในการบริหารงาน กรอบนโยบายของแต่ละสถานี ทศนคติทางการเมือง หรือภูมิหลังของผู้กำกับนโยบาย และผู้ปฏิบัติงาน ความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงาน การวางบทบาทของสถานี ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องตอบสนองต่อผู้ชม ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น สภาพสังคมและการเมืองในขณะนั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทในการนำเสนอข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์ผ่านการเล่าเรื่อง ซึ่งมีผู้ศึกษาในแนวทางนี้ไม่มากนัก เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์

2. สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยนี้ ไปปรับปรุงการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ตลอดจนการกำหนดนโยบายขององค์กรโทรทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอข่าวในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในครั้งต่อไปได้

3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสาร ในการรับชมข่าวสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ทำให้รู้เท่าทันสื่อมากขึ้น